

Rīgas pašvaldības SIA
“Rīgas Nacionālais zooloģiskais dārzs” darbinieku
DARBA UN LIETIŠĶĀS SAZIŅAS
ĒTIKAS KODEKSS

I Vispārīgie noteikumi

1. Ētikas kodeksa mērķis ir noteikt Rīgas pašvaldības SIA “Rīgas Nacionālais zooloģiskais dārzs” (turpmāk tekstā RNZD) darbinieku profesionālās ētikas un uzvedības pamatprincipus.
2. RNZD darbinieks (turpmāk - darbinieks) savā darbībā ievēro Ētikas kodeksu. Situācijās, kas nav minētas šajā kodeksā, darbinieks rīkojas saskaņā ar vispārējām uzvedības normām.
 - 2.1. Lai sasniegtu profesijas mērķus, darbinieki ievēro šādus ētikas pamatprincipus:
 - 2.1.1. taisnīgumu, atklātību,
 - 2.1.2. atbildīgumu;
 - 2.1.3. konfidencialitāti;
 - 2.1.4. profesionalitāti;
 - 2.1.5. objektivitāti un neatkarību;
3. Ētikas kodeksa uzdevumi ir:
 - 3.1. veicināt darbinieka likumīgu un godprātīgu darbību RNZD interesēs;
 - 3.2. novērst iespējamus interešu konfliktus – situācijas, kurās darbiniekam, pildot savus pienākumus, jāveic citas ar darba pienākumiem saistītas darbības, kas ietekmē vai var ietekmēt šī darbinieka, tā radnieku vai darījumu partneru personiskās vai mantiskās intereses.

II RNZD darbinieku profesionālās ētikas pamatprincipi

4. RNZD darbinieks, pildot savus amata pienākumus, kā arī ikdienā ievēro šādus profesionālās ētikas pamatprincipus:
 - 4.1. Taisnīgumu, atklātību
 - 4.1.1. Darbinieks rīkojas taisnīgi un atklāti, ievērojot personu vienlīdzību likuma priekšā un neizrādot labvēlību vai nepamatotas privilēģijas kādai no tām.
 - 4.1.2. Darbiniekam ir augsta tiesiskā apziņa, viņš rīkojas profesionāli, tikai un vienīgi saskaņā ar normatīvajiem aktiem un vispārējiem tiesību principiem. Kapitālsabiedrības valsts amatpersonas un darbinieki sniedz informāciju likumos noteiktajā kārtībā par tiem zināmiem koruptīviem nodarījumiem, kā arī par citu amatpersonu atrašanos interešu konflikta situācijā.

4.2. Atbildīgumu:

- 4.2.1. Amata pienākumus darbinieks veic atbildīgi, izmantojot savas zināšanas, prasmes, iemaņas un darba pieredzi.
- 4.2.2. Darbinieks ir uzņēmīgs, mērķtiecīgs un cenšas sasniegt labākos rezultātus, regulāri papildina savas profesionālās zināšanas, izrāda pašiniciatīvu un izsaka savus priekšlikumus darba pilnveidošanai.
- 4.2.3. Darbinieks ir uzticīgs RNZD darbības mērķiem un pamatvērtībām.
- 4.2.4. RNZD vadība ir atbildīga, lai darbiniekam, kas pamatoti un labticīgi ziņo par jebkuru no iepriekšējā punktā minētajiem gadījumiem, netiek nodarīts nekāds kaitējums;

4.3. Konfidencialitāti:

- 4.3.1. Darbinieks informāciju, kas viņam kļuvusi zināma, pildot darba vai amata pienākumus, nedrīkst prettiesiski izpaust vai izmantot mērķiem, kas nav saistīti ar amata pienākumu veikšanu vai konkrētu darba uzdevumu pildīšanu.
- 4.3.2. Darbinieks, paužot informāciju, kas saistīta ar RNZD darbību, ir piesardzīgs, apzinoties, ka katra atsevišķa darbinieka rīcība veido kopējo RNZD tēlu sabiedrībā.
- 4.3.3. RNZD saziņa ar plašsaziņas līdzekļiem notiek ar attiecīgās struktūrvienības starpniecību.

4.4. Profesionalitāti:

- 4.4.1. darbinieki veicot savus pienākumus nepārvērtē savas darba spējas, kvalifikācijas līmeni vai iegūto pieredzi;
- 4.4.2. darbinieki atbalsta citu darbinieku darbu, kā arī izvairās kritizēt citu kolēģi, nedodot iespēju viņam sevi aizstāvēt;
- 4.4.3. darbinieks nenoniecina citu darbinieku darbu;

4.5. Objektivitāti un neatkarību:

- 4.5.1. Darbinieks ir patstāvīgs un neatkarīgs savu pienākumu izpildē, norobežojas no personīgajām interesēm (citu personu, politisku, reliģisku vai sociālu grupu interesēm, pakļaušanās sabiedrības protestiem vai bailēm no kritikas);
- 4.5.2. pieņemot lēmumus, darbinieks ņem vērā tikai objektīvu un pārbaudītu informāciju, pamatojoties uz iegūtajiem faktiem un pierādījumiem.

III Interesešu konflikta novēršana

5. Darbinieki lēmumus pieņem vienīgi RNZD interesēs, ievērojot Ētikas kodeksā noteikto. Darbinieki neizmanto amata stāvokļa un RNZD resursus privāto interesešu risināšanai, personiska labuma vai citu personu savtīgu labumu gūšanai.

6. Darbinieki atsakās no tādu pienākumu veikšanas un lēmumu pieņemšanas, kas saistīti ar savām, savas ģimenes un citu radnieku, kā arī draugu un paziņu personiskajām vai mantiskajām interesēm.
7. Darbinieki izvairās no interešu konflikta – reāla, iespējama, šķietama, starp savām privātajām un RNZD interesēm.
8. Par situāciju, kurā darbiniekam,(valsts amatpersonai) pildot amata pienākumus, jāpieņem lēmums vai jāpiedalās lēmuma pieņemšanā, vai jāveic citas ar ieņemamo amatu saistītas darbības, kas var ietekmēt (vai radīt iespaidu par šādu ietekmi) darbinieka, tā radnieku, politisko vai darījumu partneru personiskās vai mantiskās intereses, darbinieks informē augstāka līmeņa vadītāju vai patstāvīgi pieņem atbilstošu lēmumu, lai novērstu šādu situāciju.
9. Darbinieks nepieņem jebkādas tiešas vai netiešas dāvanas, izklaides piedāvājumus, labvēlības vai pateicības izpausmes, kas pielīdzināmas dāvanai, ja tās saistītas ar darba pienākumu pildīšanu. Sadarbības partneru un citu personu dāvinājumi (kas pasniegti valsts, oficiālo vai darba vizīšu laikā ārvalstīs vai Latvijā, darbiniekam kā RNZD pārstāvim valsts svētkos, atceres vai atzīmējamās dienās), ja tiem nav suvenīra raksturs, ir RNZD īpašums.
10. Pirms pieņemšanas darbā RNZD (iecelšanas amatā) jāatrisina jebkurš interešu konflikts, par kuru sniedzis informāciju amata kandidāts.
11. Ja radies interešu konflikts, darbinieks informē attiecīgu augstāko amatpersonu un pārtrauc savu līdzdalību lēmuma pieņemšanā.

IV RNZD darbinieku uzvedības pamatprincipi

12. Darbiniekiem ir pienākums būt lojāliem pret RNZD. Darbiniekam ir pienākums veikt darbu ar tādu rūpību, kas atbilstoši viņa darba raksturam un darba spējām un piemērotībai būtu taisnīgi no viņa sagaidāma.
13. Darbinieks nepieļauj savu kolēģu goda vai cieņas aizskaršanu.
14. Darbinieki ar savu izturēšanos pret citiem darbiniekiem un personām nedrīkst radīt pamatu aizdomām par negodprātību rīcību .
15. Darbinieks nav augstprātīgs un autoritārs pret kolēģiem, ņem vērā citu viedokli un to profesionāli izvērtē.
16. Darbinieks sadarbojas ar kolēģiem, sniedzot un saņemot nepieciešamo palīdzību profesionālo pienākumu izpildē un ļaunprātīgi neizmanto kolēģu uzticēšanos.
17. Saskarsmē ar apmeklētājiem un citām personām darbinieks izturas ar cieņu, ir pieklājīgs un iecietīgs, respektējot RNZD intereses.
18. Vienlaikus atrodies darba attiecībās ar citu darba devēju, darbinieki ievēro Ētikas kodeksā iekļautos pamatprincipus un normas.

V RNZD darbinieku ētiskas uzvedības noteikumi komunikācijā ar lobētājiem

19. Lobētājs ir fiziska vai juridiska persona, kas savu vai citu privātpersonu interešu vadīta par atlīdzību vai bez tās veic lobēšanu – apzināti un sistemātiski komunicē ar publiskās varas subjektiem nolūkā ietekmēt lēmumu pieņemšanas procesu noteiktu privātpersonu interešu īstenošanai.
20. RNZD darbiniekam ir pienākums:
 - 20.1. publiskot informāciju par lobētāju, ar kuru ir notikušas konsultācijas vai no kura ir saņemta informācija, kas attiecas uz jautājumu, par ko darbinieks (valsts amatpersona) ir bijis atbildīgs sagatavot vai pieņemt lēmumu, kā arī pēc pieprasījuma darīt zināmu priekšlikuma saturu. Informāciju darbinieks publisko, reģistrējot iesniegumu RNZD saņemto dokumentu reģistrā, par lobētāju sniedzot šādus datus:
 - 20.1.1. fiziskās personas vārds, uzvārds, juridiskās personas, ko lobētājs pārstāv, nosaukums;
 - 20.1.2. konkrēta lēmuma sagatavošanas process, saistībā ar kuru lobēšana ir notikusi (ja nav norādīts, darbiniekam ir jānorāda joma, uz kuru priekšlikums ir bijis vērsts);
 - 20.1.3. kādā veidā notikusi komunikācija ar lobētāju (tikšanās, sarakste, konsultatīvā padome, darba grupa vai cits veids);
 21. ja lēmuma pieņemšanas gaitā atklājas, ka lēmums var skart darbinieka vai viņa ģimenes locekļu ekonomiskās intereses, ar rakstisku ziņojumu publiskot šo informāciju, lūdzot kompetences ietvaros augstākstāvošam darbiniekam sevi atbrīvot no turpmākas dalības lēmuma pieņemšanā;
 22. nodrošināt, ka visiem lobētājiem, kas ir ieinteresēti konkrētā jautājuma izlemšanā, ir dotas vienlīdzīgas iespējas tikties ar lēmuma pieņēmējiem un sagatavotājiem un saņemt nepieciešamo informāciju;
 23. izvērtēt ikvienu ielūgumu vai viesmīlības piedāvājumu, kas saņemts, pildot amata pienākumus, ņemot vērā to, kāds labums no šādu ielūgumu pieņemšanas ir RNZD un vai tas nav saistīts ar ieinteresētību panākt kādu labvēlību piedāvātājam lēmuma pieņemšanas procesā;
 24. pieņemot lēmumu, ņemt vērā visas vietējās sabiedrības intereses, ne tikai tās, kuras aizstāv lobētājs.

25. RNZD darbiniekam ir aizliegts:
- 25.1. neievērojot vienlīdzības principu, kādam no lobētājiem nodrošināt īpašas priekšrocības, ja vien to īpaši neparedz tiesību akts vai līgums, salīdzinot ar citām ieinteresētajām pusēm, tai skaitā atsevišķus lobētājus īpaši informējot par viņus interesējošo jautājumu loku, nodrošinot piekļuvi lēmuma pieņēmējiem vai citus labumus;
 - 25.2. pieņemt no lobētāja vai tā pārstāvētās juridiskās personas vai organizācijas (turpmāk – organizācijas) locekļiem, kas algo lobētāju, dāvanas, viesmīlības piedāvājumus vai citus labumus savām vai ģimenes locekļu vajadzībām, vai arī organizācijai, ar kuru viņš ir saistīts. Ar citiem labumiem tiek saprasti arī transporta, izmitināšanas, ēdināšanas pakalpojumu un dzērienu apmaksa vai jebkādi materiālie labumi;
 - 25.3. maldināt lobētāju, radot iespaidu, ka darbinieks var nodrošināt lobētājam piekļuvi valsts valdības locekļiem vai augstākstāvošām amatpersonām, vai arī ietekmēt viņu pieņemto lēmumu;
 - 25.4. lūgt lobētājiem vai organizācijām, kuras algo lobētāju, materiāli atbalstīt institūcijas, kurā darbinieks ir nodarbināts, rīkotos pasākumos, vai arī organizāciju, ar kuru darbinieks ir saistīts;
 - 25.5. par atlīdzību vai bez tās pārstāvēt organizāciju kā lobētājam valsts vai pašvaldības institūcijā;
 - 25.6. izmantot sava amata priekšrocības un personiskos kontaktus, lai kādam no lobētājiem nodrošinātu piekļuvi augstākstāvošām amatpersonām, kas ir atbildīgas par lobētāja interesēs esošo lēmumu pieņemšanu.

VI Profesionālās ētikas un uzvedības pamatprincipu izvērtēšana

26. Sūdzības par darbinieku šajā kodeksā noteikto normu pārkāpumiem izskata Ētikas komisija sasaņā ar Ētikas komisijas nolikumu.

VII Noslēguma jautājumi

27. Nodaļu vadītāji iepazīstina Darbiniekus ar Ētikas kodeksu. Darbinieki ar savu parakstu apliecina, ka ievēros tā norādes.
28. Ar šo spēku zaudē 19.03.2012. valdes sēdē (protokols Nr.4) apstiprinātais Ētikas kodekss.

Sagatavoja: Personāla vadītāja A.Kļava